

ζει νὰ γνωρίζωμεν τὸ θέλημά Του καὶ μᾶς συνε-
τίζει νὰ τὸ ἐφαρμόζωμεν. Κατόπιν ὁ μὲν διάκο-
νος φορεῖ τὸ ὄράριον, ὁ δὲ ἱερεὺς καὶ ἀρχιερεὺς
τὸ ἐπιτραχήλιον ἢ περιτραχήλιον ἅτινα εἶναι
σχεδὸν τὸ ἴδιον, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ μὲν ἐ-
πιτραχήλιον εἶναι ραμένον καὶ κρέματα ἐκ τοῦ
τραχήλου, τὸ δὲ ὄράριον δὲν εἶναι ραμένον καὶ
ρίπτεται ἐπὶ τῶν ὤμων χιαστὶ καὶ ἄλλοτε μόν-
ον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου. Ἡ λέξις ὄράριον ἢ
ὄραριον κατ' ἄλλους φαίνεται ὅτι παράγεται ἐκ
τοῦ λατινικοῦ os or s τὸ ὁποῖον σημαίνει στόμα
ἴσως ἐκ τοῦ ὅτι ἐσπόνγγιζον τὸ στόμα τῶν κοινω-
γούντων. Ἄλλοι παράγουν αὐτὸ ἐκ τοῦ ἐπίσης
λατινικοῦ orare ὅπερ σημαίνει προσεύχεσθαι,
καθ' ὅτι τοῦτο κραιῶν ὁ διάκονος κατὰ τὰς σπου-
δαιότερας ἰδίως τῆς λειτουργίας στιγμάς, ὑπεν-
θυμίζει εἰς τοὺς πιστοὺς τὸ συντόμως καὶ ἐν κα-
τανύξει προσεύχεσθαι διὰ τῶν λέξεων «Πρόσ-
χωμεν». «Σοφία», «τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ
Κυρίῳ κλίνωμεν» «ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δε-
ηθώμεν» «Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φό-
βου...» κ.λ.π. Ἄλλοι τέλος τὸ παράγουν ἐκ τοῦ
ὄρα, καθ' ὅτι ὑπενθυμίζει τὴν ὄραν τῆς ἰδαι-
τέρας καὶ θερμωτέρας προσευχῆς. — Εἶναι δὲ τὸ
σημεῖον τῆς ὑπηρεσίας τῶν διακόνων, ὡς π. χ.
καὶ οἱ ὑπασπισταὶ εἰς τὸν στρατὸν κρημοῦν ἐπὶ
τοῦ ὤμου δύο κόρδονια, ὡς διακριτικὸν γνώρι-
σμα τῆς ὑπηρεσίας των.

† Μητροπολίτου Καλαβρύτων κ. ΤΙΜΟΘΕΟΥ.

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΨΥΧΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ

— Πόθεν ὁ ἐνθουσιασμός καὶ ἡ ἔμπνευσις

Διὰ τοῦτο πᾶς θεολόγος καὶ δὴ ὁ κληρικὸς
τοιοῦτος ὁ μὴ τὸ βραδύτερον ἀπαξ τῆς ἐβδο-
μάδος τακτικῶς μεταλαμβάνων τῆς οὐρανοῦ
τροφῆς τοῦ Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ
δὲν δύναται νὰ ἔχη ἐνθουσιασμὸν πίστεως καὶ
ζήλου. Διότι ἡ ἁμαρτία ἐμφωλεύει ἐν αὐτῷ,
τῷ ἀδυνατίζει τὰ νεῦρα τῆς ψυχῆς του, σκοτί-
ζει τὸν νοῦν καὶ χαλαρῶνει τὴν θέλησιν. Διὰ
τοῦτο πάντοτε ἐκ ψυχολογικῶν παρατηρήσεων
ἔχομεν σχηματίζει τὴν πεποιθήσιν, ὅτι ὁ θεο-
λόγος ὁ μὴ προσερχόμενος εἰς τὸ Μυστήριον
τῆς θείας Κοινωνίας τὸ βραδύτερον ἀπαξ τῆς
ἐβδομάδος δὲν εἶναι κατ' οὐσίαν ἄξιος τῆς
προσηγορίας ταύτης. Διότι δὲν θὰ εἶναι ὁ ἐν
πᾶσι τηρητῆς τοῦ ἠθικοῦ νόμου. Καθ' ὅσον
δὲν ἀρκεῖ νὰ λέγῃ λόγια καὶ νὰ ἀπαγγέλλῃ
ῥητὰ καὶ περικοπὰς τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ
κανόνας ἱερῶν Συνόδων. Αὐτὰ χωρὶς τὸ ἦθος
τοῦ ἐν παντὶ ἀληθεύειν, τοῦ ἐν παντὶ δίκαιον
εἶναι νοῦ «μηδενὶ μηδὲν ὀφείλειν ἢ τὸ ἀγαπᾶν»,
οὐ μόνον αὐτά, ἐὰν ἔχη, ἀλλὰ καὶ τὴν γλῶσ-

σαν τῶν ἀγγέλων ἐὰν λαλῇ, ἄνευ τοῦ ἦθους
τούτου οὐδεμίαν σημασίαν καὶ ἀξίαν ἔχουσι,
διότι κατὰ τὸν θεόπνευστον ἀδελφόθεον, «**ὅστις
ὄλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν ἐνί,
γένεγον πάντων ἔνοχος**». Ὁ πειρασμὸς μολύ-
νει τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα, ὅταν τὰ εὖρη
ἀφροῦρητα. Ἡ φροῦρησις εἶναι ἡ θεία λατρεία
καὶ ἡ θεία Κοινωνία διὰ τὸν κληρικὸν πρῶτον
καὶ διὰ τὸν λαϊκὸν θεολόγον ἐπίσης. Διότι καὶ
οὗτος κληρικὸς εἶναι. Ἡ σωτηρία τοῦ Ἑλλη-
νικοῦ λαοῦ ἀπὸ θρησκευτικῆς ἀπόψεως εἶναι
κατὰ τὴν παρούσαν περίστασιν οἱ θεολόγοι
διδάσκαλοι καὶ καθηγηταί. Ἐὰν ἔνδεια συν-
τηρήσεως καὶ ἐπιθυμία ἀμοιβῆς εἶναι τὸ αἴτιον
τῆς ἀμελείας αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν λαόν, ἅς
τοὺς ἀμείψῃ ἡ Πολιτεία ἐπιπροσθέτουσα εἰς
τὴν διδομένην ἀμοιβήν, ἅς τοὺς ἀμείψῃ καὶ ἡ
Ἐκκλησία. Ἀλλὰ φοβοῦμαι ἢ μᾶλλον ἀδι-
στάκτως φρονῶ ὅτι ἡ ἀμοιβὴ δὲν κάμνει τὸν
τῆς πίστεως ζηλωτὴν διδάσκαλον. Διὰ τοῦτο
πάντες δύνανται νὰ διδάσκωσι καὶ τὸν λαόν
κατόπιν ῥητῆς διατάξεως ἐν τῷ ἐκπαιδευτικῷ
νόμῳ τῆς ὁποίας ἡ ἐκτέλεσις θὰ ἐποπτεύηται
ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου. Οὕτω δὲ καὶ θὰ ἀσκῶνται
ὡς μέλλοντες ἐφημέριοι. Διότι οἱ ἐφημέριοι οἱ
ἔγγαμοι ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν θεολόγων τού-
των θὰ προσλαμβάνωνται ἐν τῇ ὑπὸ πάντων
προσδοκωμένῃ θρησκευτικῇ καὶ ἠθικοκοινωνι-
κῇ εὐτυχεῖ περιστάσει τῆς τακτοποιήσεως τῶν
οἰκονομικῶν τῆς Ἐκκλησίας πραγμάτων. Θεο-
λόγος κληρικὸς μὴ κηρύττων ἐπ' Ἐκκλησίας
τὸ Εὐαγγέλιον πρὸς τὸν λαόν εἶναι τερατῶδες
βδελυκτὸν φαινόμενον ὑλιστοῦ ὑποκρινομένου
εὐσέβειαν. (Ἀκολουθεῖ)

Κοσμολογικαὶ μελέται.

Ο ΘΕΟΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΡΤΟΙΣ ΑΥΤΟΥ

Η ΣΕΛΗΝΗ

Τὸ συμπέρασμα ἐκ τῶν ἀναλογιῶν τούτων
προκύπτει αὐτόδηλον. Ἐὰν ἡ μεταξὺ πλανη-
τῶν καὶ γῆς ὁμοιότης εἶνε τόσοσ στενή, ἐὰν
καὶ οἱ ἀστέρες ἐκεῖνοι διατελοῦν ὑφ' ἅς καὶ ἡ
γῆ συνθήκας, ἐὰν καὶ ἐκεῖ ὑπάρχουν ἔτη καὶ
μῆνες καὶ ἡμέραι καὶ νύκτες καὶ χειμῶν καὶ
θέρους καὶ ἀτμόσφαιρα καὶ νέφη καὶ βροχαὶ
καὶ συστήματα ξηρᾶς καὶ συστήματα (δὲν εἶνε
ἀπίθανον) θαλάσσης καὶ πᾶσαι τέλος πάντων
αἰ συνθῆκαι, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐδῶ κάτω συντη-
ρεῖται καὶ προάγεται ἡ ζωὴ, πῶς εἶναι δυνα-
τὸν νὰ εἶνε οἱ ὄγκοι ἐκεῖνοι τὰ ἐνδιατήματα

τῆς νεκρώσεως ; Παρατηρήσατε πόσην οικονομίαν εἰς τὸν ἰδικὸν μας πλανήτην ἐπέδειξεν ὁ Θεὸς καὶ πῶς οὐδ' ὁ ἐλάχιστος χῶρος ὑπάρχει ἀκατοίκητος. Πανταχοῦ ἡ ζωὴ εἶνε ἐγκατεσπαρμένη. Πανταχοῦ ἡ ὕλη εἶνε ὄχι τὸ φορεῖον, ἀλλ' ὁ φορεὺς τῆς ὑπάρξεως. Εἰς τὰς ἐρήμους ἐνδιαίτηται ὁ λέων. Εἰς τοὺς πόλους ἡ ἄρκτος καὶ ἡ φάκη. Εἰς τὸν πυρίκαυστον ἰσημερινὸν ὁ πίθηκος καὶ κολίβριον. Εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δυσώδους ἔλους μυριάδες μυριάδων ἐντόμων. Εἰς μίαν ψεκάδα ὕδατος ἐκατομμύρια μικροοργανισμῶν. Καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ δηλητήρια καὶ τὰ ἰσχυρότατα ὄξέα ἡ ζωὴ δὲν εἶνε ἄγνωστος. Καὶ πῶς λοιπὸν ὁ Θεὸς Νοῦς ὁ ὁποῖος ἐδείχθη φειδωλότατος ὡς πρὸς τὸν πλανήτην μας, ὑπῆρξεν ἄσωτος ὅσον ἀφορᾷ τοὺς λοιπούς; Νὰ ὑποθετῆ ἄρα γε ὅτι ὅλοι οἱ τεράστιοι οὔτοι ὄγκοι, ὧν τινες ἐκατονταπλάσιοι τῆς γῆς καὶ χιλιαπλάσιοι, ἀνητήθησαν ἐκεῖ ἐπάνω διὰ τὰ φαιδρύνουν ἐλάχιστά πῶς τὰς μαύρας μας νύκτας μὲ τὴν ἀσθνεστάτην λάμψιν των; Ἀλλὰ διατὶ μάλλον νὰ μὴ προστεθῆ, ἀντὶ πάντων τούτων, μία περιπλέον σελήνη εἰς τὴν ὑπάρχουσαν, ὅποτε καὶ ἡ σπατάλη τοῦ ὕλικου θ' ἀπεφεύγετο καὶ ὁ σκοπὸς καλλίτερον θὰ ἐπετυγχάνετο; Ἐπειτα πρὸς τί αἱ σελῆναι νὰ προστεθοῦν ὡς ἀναγκαῖα ἐξαρτήματά των; Ἡμεῖς ἐμάθομεν ἐκ τῶν Γραφῶν ὅτι ἡ ἰδικὴ μας σελήνη ἐδόθη εἰς τὴν γῆν διὰ τὰ ἄρχη τῆς νυκτὸς καὶ λαμπρότην αὐτὴν μὲ τὴν παρουσίαν της. Τίνα λόγον ὑπάρξεως ἔχουν αἱ σελῆναι τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Κρόνου καὶ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τοῦ Ποσειδῶνος, ἀφοῦ δὲν ἔχουν νὰ φωτίσουν κανένα; Ἀλλὰ τί λέγω; Ἐκεῖ ἐπάνω ἔχει τις δωμάτια ἐπιπλωμένα, αἰθούσας φωταγωγημένας, οἰκήματα πρὸς κατοικίαν ἔτοιμα, καὶ οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ οἰκῶν; Μία τοιαύτη ὑπόθεσις μοὶ φαίνεται δυσπαράδεκτος, ὡς διίσταμένη πρὸς τὴν ἀνεξάντλητον τοῦ Θεοῦ Σύνεσιν καὶ Τέχνην. Ἐνῶ πολὺ λογικώτερον καὶ θεοπροπέστερον εὐρίσκω, ὡσάκις ἀνυψῶν τὰ βλέμματα πρὸς τοὺς κόσμους ἐκείνους, νὰ βαυκαλιζῶμαι ἀπὸ τὴν γλυκεῖαν πίστιν ὅτι καὶ ἐκεῖ ἐπάνω περυσίζουσι ψυχαὶ καὶ ἐκεῖ ἐπάνω πάλλουσι καρδιαί, καὶ ἐκεῖ ἐπάνω ζοῦν ἀδελφοί μου, καὶ ἐκεῖ ἐπάνω ὡς ἀπὸ θυσιαστηρίου ἀναθρῶσκουσι καπνοὶ καὶ αἶνοι ὑπὲρ τοῦ Τρισενδόξου Γεχωθῆ.

(Ἀκολουθεῖ)

K. K.

Ἄρχιμ. ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Ἡ ΘΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΝ ΚΑΘΗΚΟΝ

6ον

Ἀμέσως τότε ἡ Εὐτυχία κατέρχεται εἰς τὸν κῆπον, τὰ βλέπει ἀπὸ μακρόθεν νὰ συλλέγωσιν ἄνθη, δι' ὧν ἔκαμνον στεφάνους, καὶ τρέχῃ νὰ τὰ συναντήσῃ.

Τὰ παιδία ὅμως μὴ γνωρίζοντα τὰς προθέσεις τῆς Εὐτυχίας, καὶ ὑποπτευθέντα, ὅτι ἔρχεται αὐτὴ πρὸς αὐτὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μὲ κακὸν σκοπὸν, ἐθοροβήθησαν. Ὅθεν ὁ Θεόδωρος ἀνασηκωθείς, καὶ, ὅταν αὐτὴ ἐπλησίασεν, ἀποτεινόμενός πρὸς αὐτὴν μὲ θόρυβον καὶ ταραχὴν εἶπε. «Δὲν πιστεύω, κυρία, νὰ ἐκάμαμεν κανὲν κακόν, καὶ διὰ τοῦτο νὰ μὴ ὀργισθῆς ἐναντίον μας; Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐγένετο κατὶ τι, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ γένη, ὁ Χαρίλαος δὲν εἶνε ὁ αἰτιος· ἐγὼ τῷ εἶπον νὰ κόπῃ τὰ ἄνθη καὶ νὰ κάμῃ ἐξ αὐτῶν στεφάνους. Ὡστε μὴ ἐπιτιμήσῃς, σὲ παρακαλῶ, καὶ τιμωρήσῃς αὐτόν, ὁ ὁποῖος εἶνε μικρὸς καὶ δὲν γνωρίζει τί κάμνει, ἀλλὰ ἐμέ».

Ἡ δὲ Εὐτυχία γελῶσα διὰ τὸ ἀκούσιόν της τοῦτο παράπτωμα, ἀπήντησεν εἰς τὸν Θεόδωρον. «Τί εἶνε αὐτά, τὰ ὁποῖα λέγεις, μικρὲ μου. Ἐγὼ δὲν ἔρχομαι μὲ κακὸν σκοπόν, οὔτε εἶμαι ὀργισμένη ἐναντίον σου διὰ σφάλμα, τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὴν μικρὰν φαντασίαν σου ὑπάρχει, ἀλλὰ διὰ τὰ σὰς γνωρίσω καὶ νὰ σὰς φιλήσω, ἀφοῦ ἔμαθον ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν μου, ὅτι σὰς ἔκαμε παιδιὰ της. Μὴ ἔχετε λοιπὸν κανένα φόβον ἀπὸ ἐμέ, καὶ λυποῦμαι, διότι χωρὶς νὰ δώσω προσοχὴν, ἐγένετο παρὰ ἰὴν θέλησίν μου πρόξενος νὰ σὰς ἀνησυχῆσω διὰ τοῦ τρόπου μου καὶ νὰ σὰς λυπήσω, πτωχὰ μου παιδιὰ».

Χαρὶλ. Ἡμεῖς σὲ δὲν φοβούμεθα, διότι σύ εἶσαι ξένη, καὶ ὁ κῆπος δὲν εἶνε ἰδικός σου.

Εὐτυχία. Οὔτε ἐγὼ, μικρούλη μου, εἶμαι ξένη οὔτε ὁ κῆπος αὐτός. Ἀλλ' οὔτε καὶ φόβον πρέπει νὰ ἔχητε ἀπ' ἐμέ, διότι ἐγὼ σὰς ἀγαπῶ.

Χαρὶλ. Ὅχι· ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω αὐτό, τὸ ὁποῖον λέγεις. Ὁ κῆπος δὲν εἶνε ἰδικός σου. Ἦνε τῆς γυναικὸς ἐκείνης, τῆς ὁποίας εἶνε καὶ τὸ σπῆτι ἐκεῖνο καὶ τὰ φαγητά, τὰ ὁποῖα μοὶ ἔδωκε καὶ ἔφαγον πρὸ ὀλίγου. Ἐγὼ δὲν θέλω νὰ τῆς τὸν πάρη κανεὶς ἄλλος, διότι εἶνε καλὴ γυνὴ καὶ μὲ ἀγαπᾷ. Καὶ αὐτὴ μὰς εἶπε νὰ ἔλθωμεν ἐδῶ μέσα νὰ παίζωμεν μὲ τὸν Θεόδωρον.

Εὐτυχία. Ἀχ! Ἄ! τὸ καυμένο μου, τί χαριτωμένο παιδάκι ποῦ εἶνε, καὶ πόσον ὠραία ποῦ τὰ λέγει! Καὶ δὲν μοὶ λέγεις, μικρούλι μου, ἐὰν θελήσω νὰ πάρω ἀπὸ τὸν κῆπον αὐτόν κανὲν πράγμα ἐκείνης τῆς γυναικὸς, τί θὰ μοὶ κάμῃς;

Χαρὶλ. Θὰ κλαίω καὶ θὰ φωνάζω, διὰ νὰ ἀκούσωσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔλθωσι νὰ σὲ διώξωσιν ἀπ' ἐδῶ. Θὰ πάρω δὲ καὶ ἐγὼ μαζί μὲ τὸν Θεόδωρον πέτρες, καὶ θὰ σὲ λιθοβολῶμεν. Αὐτὰ θὰ σοὶ κάμω.

Εὐτυχία. Ἐ λοιπὸν! Δὲν ἔχω δίκαιον ἐγὼ νὰ λέγω, ὅτι σύ εἶσαι ἐν χαριτωμένο παιδάκι; Εὔγε Χαρίλαέ μου! Μπράβο μικρούλι μου! Σὺ μίαν ἡμέραν θὰ γένης ἐξάπαντος εἰς καλὸς ἄνθρωπος, ἀφοῦ ἀπὸ τῶρα γνωρίζεις νὰ ἦσαι εὐγνώμων, πρὸς τοὺς εὐεργέτας σου;